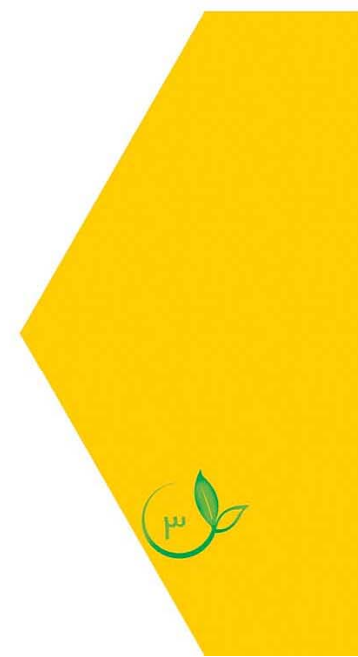

هو السلام

صنعت سبز، فضای سبز

معرفی فضای سبز پتروشیمی فجر

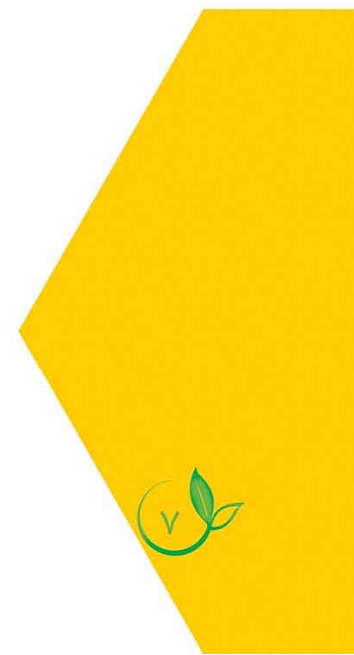
گردآوری و تدوین
روابط عمومی شرکت پتروشیمی فجر
بهار و تابستان ۱۳۹۴

درختان و درختچه ها	صفحه ۱۶
گیاهان فصلی	صفحه ۳۲
گیاهان آپارتمانی	صفحه ۴۴
واژه نامه	صفحه ۵۹

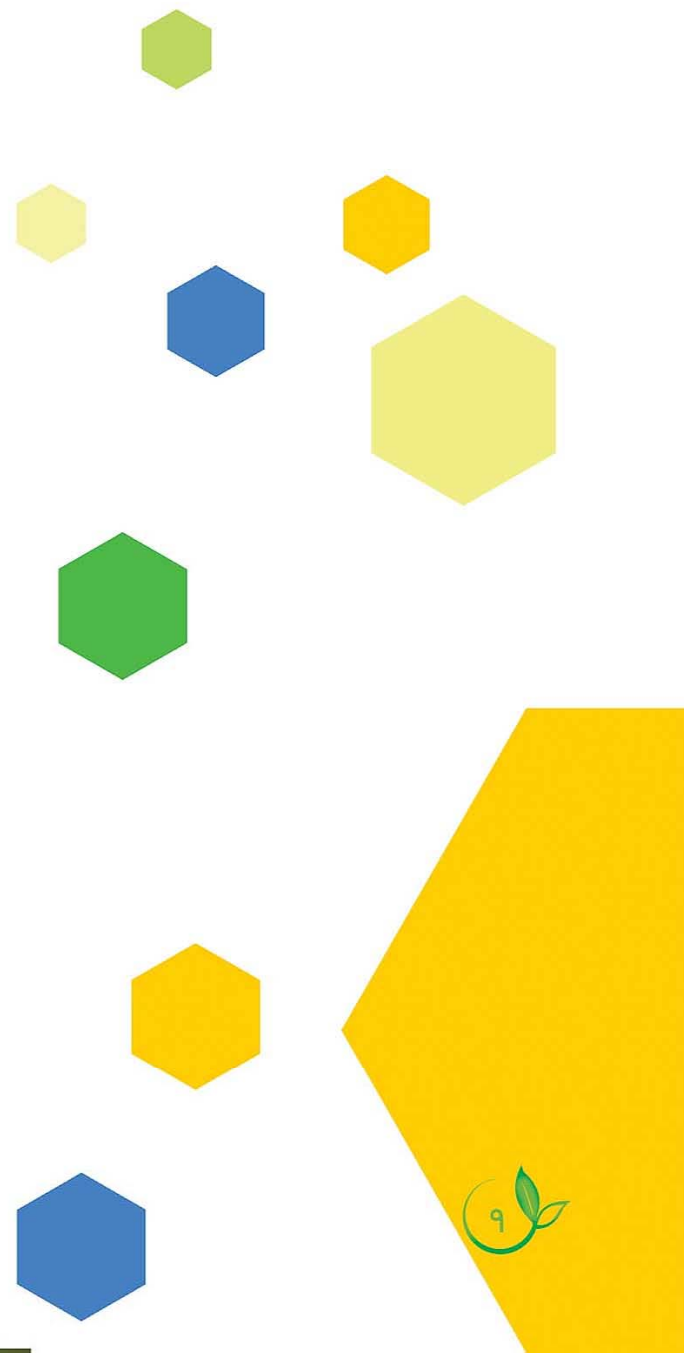

امروزه اهمیت فضای سبز و محیط زیست روز به روز نمود بیشتری پیدا می کند. توجه به درختکاری و ایجاد فضای سبز به عنوان یک "ضرورت" قلمداد می شود. به خصوص که در کشور ما به عنوان یک کشور کم بارش این ضرورت نمایان تر است. اکنون با توجه به صنعتی شدن جامعه ما، لزوم بازنگری در افکارمان نسبت به محیط زیستی که برای آیندگان به جای می گذاریم؛ بیش از پیش حس می گردد. ایجاد فضای سبز علاوه بر تصفیه و پالایش محیط زیست، روحیه و شادابی فراوانی به انسان ها هدیه می دهد. به طوریکه تاثیر حتی یک گیاه بر چرخه زندگی و حیات ما قابل توجه است. در تعالیم دینی ما هم به کاشت درخت سفارش اکید شده است. در برخی روایت ها به "صدقه جاریه" تعبیر شده است.

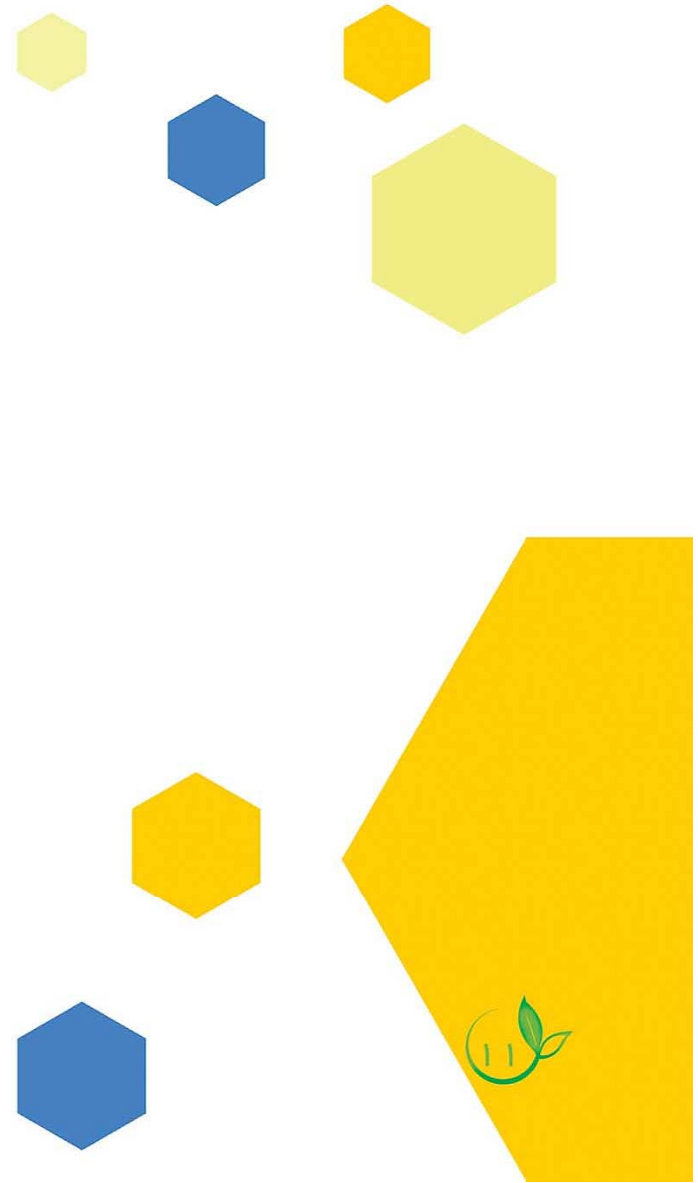
اما در شرکت پتروشیمی فجر و تاکید سازمان بر رعایت مسئولیت اجتماعی، تاکنون ۴۰۰۰۰ متر مربع فضای سبز کیفی و متنوع ایجاد شده است. جای دارد که از همکاران بخش فضای سبز شرکت و در راس آنها رییس محترم خدمات اداری که با درایت، حوصله، تخصص و تعهد خود گونه های بسیار متنوعی در این شرایط سخت آب و هوایی ایجاد کرده اند، تقدیر به عمل آید.

بیش از ۶۲ گونه گیاه بومی و غیر بومی با حسن سلیقه، تصویر زیبایی از جمال طبیعت را به ما نشان می دهند. برای کسب تجارب این عزیزان در توسعه فضای سبز مناطق نمک زار، مرطوب و گرم امکان استفاده مطلوب با برقرار کردن ارتباط با افراد یاد شده برای همه علاقمندان و مسئولین فضای سبز وجود دارد.

به منظور شناساندن و معرفی این فضای سبز و تهیه شناسنامه ای از تنوع گیاهان کاشته شده در نواحی پتروشیمی فجر، این کتابچه در روابط عمومی پتروشیمی فجر تهیه، تدوین و منتشر گردیده و در معرض دید علاقمندان قرار گرفته است.

علیرضا شمیم
مدیرعامل

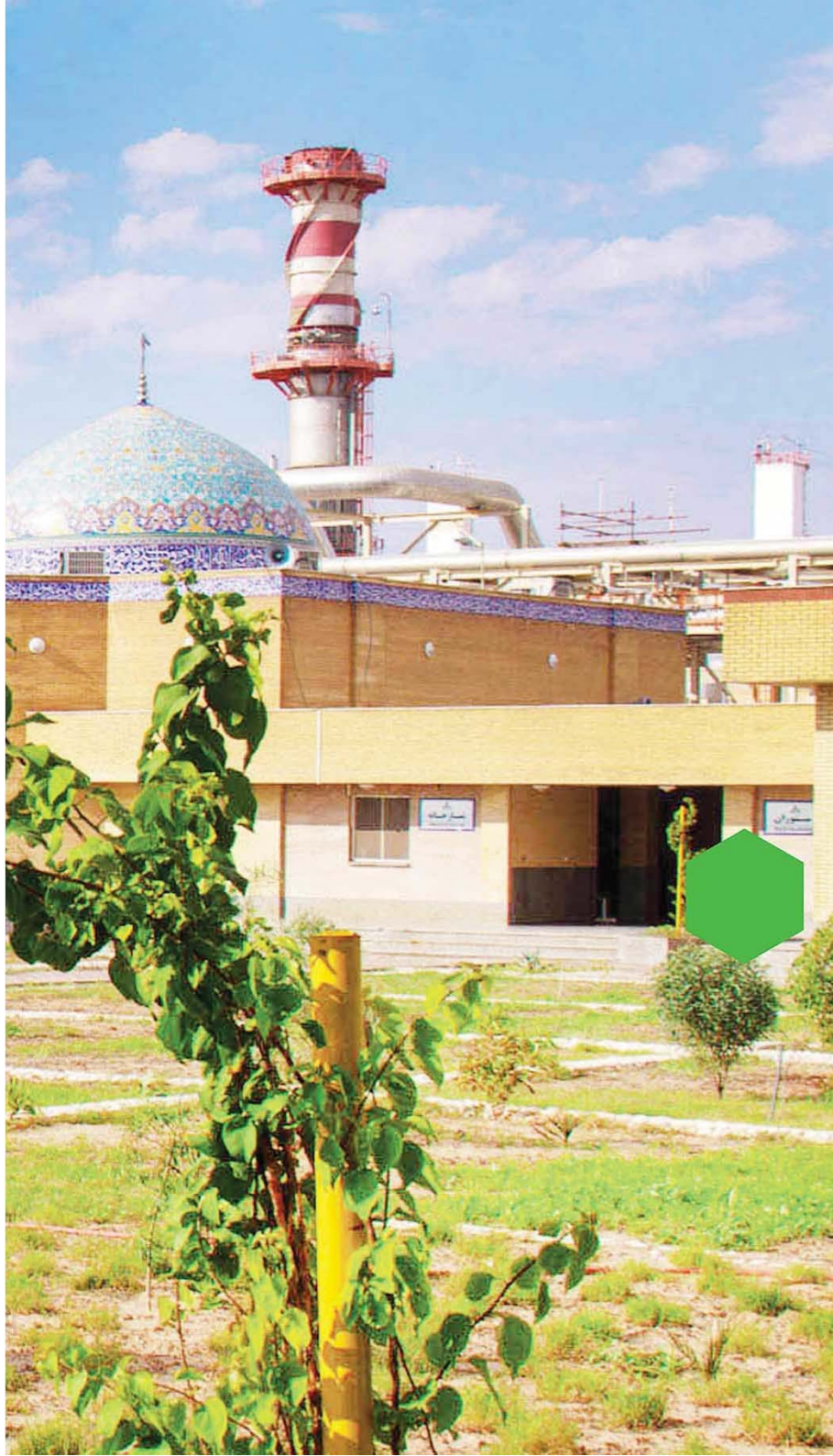

مساحت کل فضای سبز شرکت پتروشیمی فجر تا کنون ۴۰۰۰۰ متر مربع می باشد . این مساحت شامل درختکاری و گل کاری در ناحیه ۱ و ناحیه ۲ و واحد های تصفیه پساب می باشد . سالانه به مساحت فضای سبز شرکت افزوده می شود؛ پیش بینی می شود در سال جاری (۱۳۹۴) حدود ۵۰۰ مترمربع به سطح یاد شده اضافه شود .

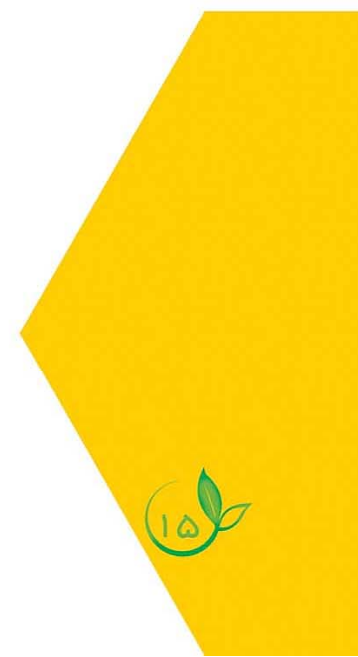
به لحاظ تنوع گیاهی بیش از ۳۲ نمونه درخت و درختچه ، ۲۰ نمونه گیاه فصلی و ۱۰ نمونه گیاه آپارتمانی ، گوناگونی پوشش گیاهی شرکت فجر را تشکیل داده است .

علت انتخاب این گونه های گیاهی در شرکت فجر در مرحله اول سازگاری با آب و هوای گرم و مرطوب و زمین شوره زار منطقه و در مرحله دوم تناسب با معماری محیطی و طراحی فضای سبز شرکت می باشد .

فصل نخست

درختان و درختچه‌ها
♦

زیتون

زیتون از شاخه گیاهان گل دار، از گیاهان جدا گلبرگ و از تیره زیتونیان است. زیتون گیاهی است همیشه سبز با عمر زیاد که می توان به مفهومی آن را درخت ابدی دانست و در صورتی که تنه اصلی این درخت از بین برود زندگی مجدداً را با رویش پاجوش ها ادامه می دهد. زیتون با اقلیم های مدیترانه ای و شبه مدیترانه ای سازگار است. زیتون در مناطقی بهترین عملکرد را خواهد داشت که دارای زمستان هایی معتدل و تابستان هایی گرم و خشک و طولانی باشند. درخت زیتون از خاک های سنگین هموس دار، آبدار و اراضی اسیدی، خاک عمیق رسی - شنی، قابل نفوذ و آهک دار و دارای سطح ایستایی بالای آب که حالت غرقابی ایجاد می نماید گریزان است و نسبت به شوری خاک مقاومت نسبی دارد. بهترین خاک برای کشت زیتون، خاک های لومی و رسوبی کنار رودخانه ها و اراضی دارای زهکشی خوب می باشد. ازدیاد درخت زیتون از راه های مختلف صورت می گیرد مانند کاشت هسته، قلمه، خوابانیدن شاخه و پیوند بذری است.

انجیر

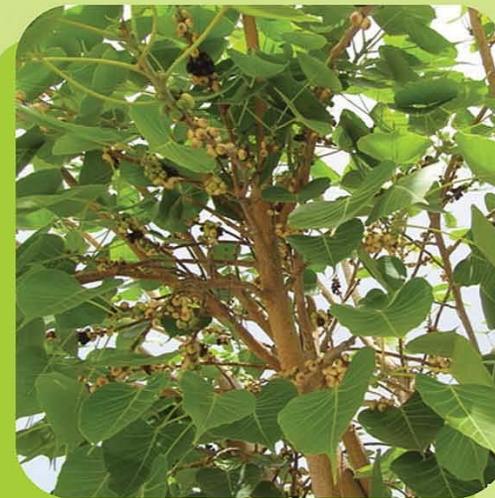
درخت انجیر که نام لاتین آن فیکوس (Ficus) می باشد از خانواده (Moracee) موراسه است و دارای ۶۰۰ گونه می باشد که اغلب انواع آن وحشی یا زینتی هستند مانند درخت معروف به درخت کاتوچو (فیکوس الاستیکا) که هم زینتی است و هم صنعتی فیکوس بنگالسیس و فیکوس رلیگیوزا انواع زینتی این گیاه می باشند که در تزیینات و به عنوان گیاه آپارتمانی مصرف زیاد دارند. انواعی که در باغبانی برای تولید میوه آن مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از فیکوس کاریکا، فیکوس پالماتا و فیکوس پودوکاریکا. فیکوس کاریکا همان انجیر معمولی است که به عنوان میوه مورد استفاده قرار می گیرد. ولی فیکوس پالماتا و فیکوس پودوکاریکا بیشتر برای تلقیح انواع انجیر خوراکی کاشته می شوند. انجیر با توجه به ارزش غذایی و طبیی بالا در بیشتر نقاط دنیا از جمله گرمسیری نیمه گرمسیری و معتدله کاشت می شود. استان فارس و شهرستان استهبان* سهم عمده ای در تولید انجیر خشک در ایران و دنیا دارند.

انجیر معابد

انجیر معابد (نام علمی: 'Ficus religiosa') یکی از بلندترین درختان جنگل‌های بارانی است و چرخه زندگی غیر معمولی دارد. دانه‌های آن در درون فضله پرندگان بر روی درختان دیگر سقوط می‌کند. این دانه‌ها جوانه می‌آورند که ریشه‌هایش را به پایین به سمت زمین می‌فرستد. شاخه‌های گیاه تنه درخت میزبان را در برگرفته به تدریج آن را خفه می‌کنند. سپس درخت انجیر معابد بر روی پای خود می‌ایستد. این درخت در مناطق گرمسیری ایران هم رشد می‌کند و هم اکنون جزو پوشش گیاهی جزایر خلیج فارس است.

نام گذاری این درخت به عنوان انجیر معابد به زمان بودا بر می‌گردد و دلیل آن وجود درخت انجیر مقدسی که بنا به اعتقاد بوداییان، سیدارتا گواتاما (مشهور به بودا) در زیر آن به مراقبه پرداخت و به روشن بینی رسید. در نماد شناسی مذهبی این درختان مقدس از روی برگ‌های قلبی شکل خود مورد شناسایی قرار می‌گیرند. مشهورترین این درختان، درخت انجیر مقدسی در معبد ماهابودیاست که زمان کاشت آن به ۲۸۸ سال قبل از میلاد مسیح باز می‌گردد و مستقیماً از درخت اصلی نشأ زده شده است.

سه پستان

سه پستان درختی است که ارتفاع آن تا ۱۲ متر می‌رسد. اندام هوایی گیاه، به جز برگ‌ها، پوشیده از کرک‌های خشن است. برگ‌ها دارای دم‌برگ دراز و اکثراً بیضی شکل هستند که گاه به نوک نازکی ختم می‌شوند و به صورت متناوب بر روی شاخه قرار می‌گیرند. گل‌ها قیفی شکل، سفید رنگ و یا مایل به کرم می‌باشند که به صورت مجتمع گرزن با فاصله روی محوری قرار می‌گیرند. میوه‌ها به صورت شفت بوده و پس از رسیدن کامل کروی شکل به اندازه گیلاس و به رنگ زرد می‌شوند، اما وقتی به طول کامل می‌رسند رنگ آنها به سیاهی می‌گراید. این میوه‌ها مزه ای شیرین و طعمی موسیلاژی دارند و حاوی یک یا دو دانه هستند. این گیاه از شرق مدیترانه تا شرق هندوستان به طور بومی گسترش دارد.

سه پستان چون موسیلاژ قابل توجهی دارد، از قدیم با تخم مرو، به دانه و بارهنگ که آنها نیز دارای موسیلاژ می‌باشند، به نام چهار تخمه به عنوان ضد سرفه و برای نرم کردن سینه مصرف می‌شود.

نخل بادبزنی

نخل (پالم) بادبزنی از خانواده نخل ها است که برگ های پنجه ای و بزرگ دارد. برگچه ها در بخش تحتانی متصل به یکدیگرند. برگ ها غالبا رشد عمودی دارند و رشته های تار مانند و سفیدی به صورت کرک در اطراف برگ نمایان می شوند. این نخل نسبت به سایر نخل های گرمسیری به سرمای ملایم نزدیک به صفر درجه و گاهی منفی پنج درجه، مقاومت دارد.

این نخل را می توان به راحتی در فضای پر نور داخل و گلخانه های نیمه گرم نگهداری کرد.

علاوه بر کاشت بذر، اغلب مواقع این گیاه پاجوش تولید می کند که راحت ترین روش تکثیر جدا کردن پاجوش هاست.

خاک مورد نیاز آن یک قسمت خاک برگ و یک قسمت تورب* (یکی از انواع پیت*) و ماسه و خاک باغچه است. به طور مرتب و نه چندان زیاد به آبیاری نیاز دارند. بسته به دمای محیط نباید اجازه داد گلدان خیلی خشک شود.

نخل خرما

سابقه کشت این درخت در دنیا به بیش از ۵۰۰۰ سال پیش می رسد. تکثیر این درخت بوسیله هسته خرما یا به وسیله جابه جا کردن پاجوش*ها (جوانه های خرما) صورت می گیرد. بهترین وسیله تکثیر خرما همان جابه جا کردن درخت کوچکی است که اطراف درخت نخل مادر تولید می شود. بهترین فصل تکثیر، تابستان و ماه های تیر و مرداد است. طریقه باروری این درخت به این صورت است که به ازاء هر ۹۵ نفر درخت ماده (واحد شمارش نخل خرما نفر می باشد) ۱۵ نفر درخت نر در نظر گرفته می شود و خوشه ها را از درخت نر درمی آورند و درختان ماده را بارور می کنند که در اصطلاح محلی به این عمل ایوار می گویند. این درخت دارای انواع مختلف می باشد.

نخل فونیکس

نام انگلیسی: Canary Island Date Palm

منشاء: جزایر قناری*

خاک مناسب برای این نخل، مخلوط خاک باغچه به همراه خاک برگ و زهکشی مناسب و نیازمند به مکان نیم سایه تا آفتابی است، برای تغذیه هر ۲ هفته یک بار نیاز به کود کامل دارد. ارتفاع آن به ۲ متر می رسد.

روش تکثیر این گیاه با تقسیم پاجوش، کاشت بذر تکثیر می شود، پاجوش ها را می توان در اواخر بهار جدا نمود و در گلدان های جداگانه کاشت. بذر ها را نیز می توان در اوایل بهار کشت نمود و تقریباً ۲ ماه بعد شاهد سبز شدن آنها بود.

شاخ و برگ بخش زینتی این گیاه را تشکیل می دهند و گل های این گیاه جنبه ی زینتی ندارد.

نخل فونیکس دارای رشد کندی است و باید مراقب بود تا به تنه ی آن آسیبی نرسد زیرا باعث نابودی گیاه می گردد و همچنین در هنگام رسیدگی مراقب برگ های نوک تیز آن باشید.

توت

درخت توت بومی چین است و در نقاط استپی و شمال ایران کشت می شود و حتی به طور خودرو در جنگل های شمال ایران پراکنده شده است. توت درختی است که ارتفاع آن به ۲۰ متر و قطرش به یک متر می رسد. دارای تنه راست و عمود و پوستی شیاردار، خاکستری مایل به زرد است. برگ هایش مختلف الشكل، صاف و لب دار یا دندانه دار، با قاعده نیم قلبی و انتهای تیز است. رنگ آن سبز روشن و براق است و دمیرگ آن بلند می باشد. میوه توت، مرکب، استوانه ای یا بیضی شکل کشیده است. میوه آن کم و بیش بلند و رنگ آن سفید تا شکری و غفائی* و حتی جگری تیره دیده می شود و به واسطه رنگ میوه و یا دارا بودن دانه و یابی دانه بودن آن و یا به علت آویزان بودن شاخه ها به وارسته های مختلفی تقسیم می شود. برگ توت در بهار برای تربیت کرم ابریشم و در پاییز به مصرف علوفه دام می رسد.

لیمو شیرازی

لیموی شیرازی به لیمو شیشه، لیمو جهرمی و یا لیموی عمانی معروف است. این لیمو با لیمو اورکا و لیسبون کاملاً متفاوت است، درختی است بسیار پر محصول که سالی یک بار محصول می دهد.

این میوه در درمان عفونت ها، تب ها، سرماخوردگی، گلودرد، التهاب لثه و به عنوان تقویت کننده کبد و لوزالمعده استفاده می شود. آب لیمو بزاق را زیاد می کند و چون بزاق دارای اثر ضد عفونی کنندگی است میکروب های دهان را از بین می برد.

تخم یا دانه ی لیموترش اثر ضد تب، ضد سم و ضد کرم دارد. برای هر یک از این موارد باید تخم (دانه) لیموترش را گرفته، ابتدا پوست سفیدی که در خارج آن است را جدا کرد سپس برحسب سن و وزن بیمار به مقدار ۴ تا ۸ گرم از مغز تخم لیمو با مقداری آب گرم تناول کرد.

شکوفه لیمو (بهار) دارای عطر و بوی بسیار خوبی است و از آن مربا و دم نوش تهیه می کنند.

دارابی

دارابی یا پومیلو میوه ی بومی آسیای جنوب شرقی و از خانواده ی مرکبات است. پومیلو بزرگترین میوه خانواده مرکبات است. رنگ آن سبز کم رنگ و گاهی هم زرد با گوشت سفید است و به ندرت صورتی و قرمز است. پوست آن بسیار ضخیم و شیرین است. نوع بومی شرق آسیا حدود ۱۵-۲۵ سانتی متر قطر دارد و وزن آن به ۱ تا ۲ کیلوگرم می رسد. گریپ فروت نیز احتمالاً از پیوند پرتقال و دارابی به دست آمده است. همچنین در برخی متون تاریخی و قدیمی انگلیسی زبان، نام گریپ فروت برای نامیدن پومیلو (دارابی) استفاده شده است.

از هسته دارابی، ماده ای که با عنوان عصاره هسته مرکبات نیز شناخته می شود تهیه می گردد که برخی از پزشکان طب جایگزین اظهار داشته اند این عصاره دارای خواص ضد باکتری، ضد ویروسی و ضد قارچ می باشد.

نارنج

نارنج (نام علمی: *Citrus aurantium*) نام درخت و میوه‌ای از جنس مرکبات است. نارنج در ایران به فراوانی تولید می‌شود و محصولات جانبی متعددی نیز دارد. درختی بزرگ و زیباست با برگ‌هایی بزرگ‌تر و خوشبوتر از برگ‌های درخت لیمو. شکوفه‌های آن که بسیار خوشبو است بهار نارنج نامیده می‌شود. در بعضی مناطق در تمام فصول سال می‌توان میوه نارنج را بر روی درخت دید، در حالی که هنوز میوه سال گذشته بر درخت است و میوه‌های جدید هم در حال رسیدن هستند. شکوفه نارنج طبیعت گرم و خشک دارد، بوییدن آن شادی آور، تقویت کننده مغز و از بین برنده آبریزش بینی (زکام) است. از این شکوفه‌ها مربای لذیذی تهیه می‌شود. اگر یک قاشق مرباخوری از گل شکوفه خشک نارنج را به یک فنجان آب جوش اضافه کنید و درفنجان را بندید بعد از ده دقیقه نوشیدنی بسیار خوشبو و نشاط آوری آماده می‌شود.

کامکوات

کامکوات میوه‌ای از خانواده‌ی مرکبات است و شبیه پرتقال، پوست نارنجی رنگ دارد، درون آن مانند سایر مرکبات پره‌پره است، ولی اندازه و شکل آن مانند خرما است. این میوه معمولاً با پوست خورده می‌شود و از آن مربا نیز تهیه می‌گردد. درخت کامکوات دارای برگ‌های ریز و همیشه سبز است و بومی بخشی از کوه‌های جنوب شرق چین است و در حال حاضر به منظور بهره‌برداری از میوه^{*} لذیذ آن و همچنین به عنوان یک گیاه تزئینی در نقاط دیگر دنیا کشت و پرورش داده می‌شود. در فصل زمستان یک درخت بالغ کامکوات می‌تواند وزن چند صد عدد از میوه‌های زیبایش را که هرکدام به اندازه یک زیتون درشت هستند را تحمل کند. کامکوات‌هایی که در باغ یا باغچه کاشته می‌شوند (نه در گلدان)، می‌توانند تا ارتفاع ۲٫۵ متر و عرض ۱۸۰ سانتی‌متر رشد کنند.

شاه پسند

شاه پسند درختچه ای کوچک و گلدانی است که در مناطق سردسیر و هوای زمستانی باید در گلخانه نگهداری شود. در دمای حدود صفر از بین می‌رود. در مناطق گرمسیر در هوای آزاد کشت شده و به عنوان گیاه فضای سبز نیز استفاده می‌شود. برگ های آن متقابل و دائمی است و در نتیجه خرد شدن برگ‌ها بوی نسبتاً زننده‌ای تولید می‌کند. گل‌ها خوشه‌ای و به رنگ زرد و قرمزند و میوه آن به صورت حبه‌های آبی تا سیاه دیده می‌شوند.

شاه پسند گیاهی با عادت رشد درختچه‌ای بوده و متعلق به تیره ی شاه پسند است. گفته شده که در صورت داشتن قیم می‌تواند حتی تا ارتفاع ۱۵ متری رشد کند، ولی چنین ارتفاعی در ایران مشاهده نشده است، ارتفاعی که معمولاً دیده می‌شود ۱ تا ۳ متر است.

این گونه به شدت متنوع، پیچیده و کمپلکس* است، به طوری که حدود ۶۰۰ رقم زینتی، وحشی و دورگه از آن وجود دارد. تکثیر درختچه شاه پسند به وسیله ی بذر قلمه و خوابانیدن* صورت می‌گیرد.

خرزهره

نام های فارسی: خرزهره، جاروجور، گیش، کیش، ژاله، شبرنگ

خرزهره گیاهی است چند ساله که به صورت بوته ای و یا درختچه می‌روید. این گیاه که بومی مناطق مدیترانه ای است، به عنوان گیاه زینتی در بسیاری از نقاط دنیا کاشته می‌شود. خرزهره در تمام طول سال سبز بوده و دارای رشد سریعی است به طوری که معمولاً در طول سال نیاز به یه بار هرس شدن دارد.

برگ های آن سبز تیره با قوامی چرمی و رگبرگ های واضح، باریک، نیزه ای کشیده به طول ۱۰ تا ۲۰ سانتی متر هستند. گل ها به رنگ های متنوع و در فصول گرم ظاهر می‌شوند. رنگ گل ها سفید، صورتی، قرمز و رنگ های حد واسط است. میوه ی گیاه باریک و قلمی است و پوشش غلاف مانند آن حاوی تعداد زیادی دانه با موهای ابریشمی است. این گیاه در بسیاری از مناطق ایران کاشته می‌شود و در برخی نواحی نیز به صورت خودرو یافت می‌شود.

ختمی چینی

گلی مورد توجه عامه، از خانواده ی «پنیرکیان»، گل ها درشت و قرمز و عمر آنها کوتاه است ولی با فراوانی و طول مدت باز شدن خود تلافی می نمایند.

مانند کلیه گیاهان خانواده پنیرکیان پرچم ها تولید لوله ای نموده است که مادگی از وسط آن ها عبور می نماید، مادگی دراز و از جام گل بیرون زده و کاملاً آشکار است، دوران گلدهی از اواسط بهار تا اواسط پاییز است. برگ ها سبز براق و به صورت متناوب روی شاخه ها می رویند. در چین از گل های قرمز آن رنگ می سازند.

به نور کافی و فراوان احتیاج دارد ولی اشعه ی مستقیم آفتاب در ظهر تابستان به برگ ها و گل ها صدمه وارد می کند. جهت مرطوب نگه داشتن خاک به هفته ای سه بار آبیاری در تابستان نیاز دارد، هرگز اجازه ندهید آب اضافی در گلدان بماند حتماً زهکش* را بازدید کنید، در زمستان هنگامی آبیاری کنید که سطح خاک کاملاً خشک شده باشد.

آکاسیا برگ بیدی

آکاسیای برگ بیدی، درختچه ای بزرگ و یا درختی کوچک، همیشه سبز بوده و ارتفاع آن بسته به شرایط محیطی ۵ تا ۱۲ متر است. شاخ و برگ های نوسانی این درخت که به صورت آویخته هستند، حالتی مشابه با درخت بید دارند، به همین دلیل در زبان فارسی آکاسیای برگ بیدی نامیده می شود. درختی با رشد سریع بوده و می تواند به کمک باکتری ها نیتروژن خاک را تثبیت کند. نسبتاً به خشکی مقاوم است. آکاسیای برگ بیدی از مقاوم ترین آکاسیاها به شرایط شور است. اغلب برای تهیه ی سایه و نیز به عنوان درختی زینتی از آن استفاده می شود. این درخت در درجه اول به منظور تثبیت شن های روان و به عنوان بادشکن یا به خاطر سازگاری خوب آن کاشته می شود.

این گونه به دلیل برگ های زیبا، باریک و کشیده و تاج پوشش زیبا، شاخه های باریک، آویزان و مجنونش درخت بسیار مناسبی کاشت در پارک های کوچک و محله ای، وسط بلوار و نیز به عنوان تک درخت در وسط چمن می باشد.

انگور

انگور یکی از میوه‌هایی است که از زمان‌های بسیار قدیم مورد استفاده قرار می‌گرفته است. عده‌ای معتقدند که حتی پیش از پیدایش غلات مورد استفاده بشر قرار گرفته است.

انگور درختچه‌ای بالارونده است که به کمک پیچک‌های خود به سهولت از موانع و درختان مجاور بالا می‌رود و درازای آن به ۱۰ الی ۱۵ متر می‌رسد. ساقه آن گره‌دار است. گل‌های کوچک و مجتمع به صورت خوشه مرکب دارد. میوه آن سته و گوشتدار است و پس از رسیدن دارای طعم شیرین ملایم و رنگ‌های متفاوت به تناسب نژادهای مختلف می‌گردد.

نیاز به آب و هوای گرم و معتدل دارد، سیستم ریشه‌ای عمیق دارد و نیازش به آب متوسط است. به خشکی مقاومت دارد مخصوصاً اگر در خاک‌های عمیق استقرار یابد، به رطوبت مقاومت پایینی دارد و نسبت به باد اگر روی داربست باشد مقاومت متوسط تا خوبی دارد. گرده‌افشانی آن با باد انجام می‌شود و نیازی به حشرات نیست. شرایط گرم و خشک، گرده‌افشانی و میوه‌دهی را بهبود می‌بخشد.

انار

انار درخت کوچکی است که ارتفاع آن حداکثر تا ۶ متر می‌رسد و در مناطق نیمه گرمسیری می‌روید. گل‌های انار درشت و به رنگ قرمز اناری و بی‌بو می‌باشند. میوه آن کروی با اندازه‌های مختلف، دارای پوستی قرمز رنگ و یا زرد رنگ است. رویه هم‌رفته در حدود بیست نوع مختلف انار که شامل واریته‌های بسیار متنوعی می‌باشد در دنیا موجود است. انار از گیاهان بومی ایران به شمار می‌آید، و امروزه به صورت وحشی در کلیه سواحل دریای شمال و نقاط استپی معتدل نظیر جنگل‌های غرب در لرستان، کردستان، بختیاری و فارس می‌روید. ایرانیان از حدود سه هزار سال پیش با کشت انار آشنایی داشته‌اند و با کشت مداوم آن در نقاط مختلف و مساعد آن را به صورت اهلی درآورده و با سلکسیون‌های متعدد موفق به کشت ارقام پر محصول و مرغوب تجاری در کلیه مناطق از جمله در نواحی حاشیه کویر مرکزی ایران شده‌اند. به گونه‌ای که هم اکنون شهرهای مستقر در این مناطق از عمده‌ترین مراکز استقرار باغ‌های انار

هستند.

کنار (سدر)

سرده‌ای از درختان و درختچه‌های تیغ‌دار از تیره عنابیان است. حدود ۴۰ گونه کنار وجود دارد که در مناطق گرمسیری و زیرگرمسیری پراکندگی دارند. نام این درخت به عربی سدر است و در ایران معمولاً برگ‌های کوبیده آن را «سدر» می‌نامند. میوه این درخت نیز کنار نامیده می‌شود و خوردنی است.

کنار درختی است به ارتفاع نزدیک به ۱۰ متر با برگ‌های کوچک و قلبی شکل و کشیده با سه رگبرگ برجسته که گوشوارک آن به خار تبدیل شده‌است.

میوه کنار خوراکی است. کنار میوه مغذی و سرشار از ویتامین C و مقادیر نسبتاً خوبی از ویتامین E، B و محتوی کلسیم، فسفر و آهن است براحتهی هضم و اثر ملین‌آور دارد و گوشت آن شیرین و خوشمزه است.

درخت کنار مقاوم‌ترین درخت میوه به صورت درختچه‌ای کوچک، خاردار با تاج پهن است میوه این درخت تخم مرغی شکل و به اندازه میوه زیتون یا کمی کوچک‌تر است. طعم این میوه ترش مطبوع و شیرین است. برگ‌های کنار را می‌توان خشک و پودر کرده و جهت شستشوی بدن و مو به کار برد.

جمبو

«جمبو» نام درخت میوه دار و همیشه سبزی است که در شهرها و مناطق ساحلی جنوب ایران می‌روید. این درخت گرمسیری با نام علمی *Syzygium cumini* گیاهی از خانواده موردیان (Myrtaceae) و بومی کشورهای هند، سریلانکا، بنگلادش و اندونزی است. نام این درخت در ایران برگرفته از نام هندی آن است. امروزه علاوه بر کشورهای یاد شده، در بسیاری از کشورهای دیگر از جمله فیلیپین، میانمار، برزیل، جزایر و کشورهای آمریکای مرکزی، درخت جمبو رشد می‌کند. این درخت در صدسال اخیر به جنوب ایران وارد شد. توزیع درخت جمبو از کشورهای هند و سریلانکا آغاز شد و تا جنوب چین و شمال شرقی قاره استرالیا ادامه یافت. در ادیان بودایی و هندی درخت جمبو مقدس و محترم است. درخت جمبو درختی نسبتاً سریع‌الرشد است و می‌تواند تا بیش از صدسال عمر کند. این درخت شاخ و برگ‌های متراکمی دارد که سایه‌ای دلنشینی ایجاد می‌کند.

شیشه شور مجنون

شیشه شور مجنون گیاهی همیشه سبز بوده و به صورت درختچه ای مرتفع یا درختی کوچک با ارتفاع ۱/۵ تا ۶ متر دیده می شود. پوست شاخه های جوانش خاکستری رنگ و ترک خورده است. شاخه های باریک و بلند درخت، با گذر زمان حالت مجنون به درخت می دهد. گیاه در حالت طبیعی تمایل به رشد چندشاخه ای دارد اما می توان آن را با هرس به صورت یک تنه وادار به رشد کرد.

شیشه شور برای رشد، نیاز به آفتاب کامل دارد. آب و هوای معتدل برای رشد این گیاه بسیار مناسب است و سرما سبب آسیب به آن خواهد شد. در انواع خاک های رسی، لومی، شنی، خاک هایی با خاصیت قلیایی کم و خاک های اسیدی که مرطوب بوده و زهکش خوبی داشته باشند رشد خوبی خواهند داشت. هرچند مقاومت به خشکی در این گیاه بالاست ولی بهترین شرایط برای گلدهی و رشد آن در خاک های مرطوب و با مواد غذایی کافی صورت می گیرد.

پیچک نیلوفر

پیچک نیلوفر که با نام مورنینگ گلوری در دنیا شناخته می شود، گونه ای گیاه چند ساله از سرده یا جنس نیلوفر پیچ از خانواده پیچکیان، بومی نواحی گرمسیری بر جدید به ویژه مکزیک، آمریکای مرکزی و جنوبی می باشد و به طور گسترده ای در سایر نقاط جهان کشت می شود. این گیاه دارای گونه های همیشه سبز، درختچه ای دائمی، یک ساله، پیچنده و بالارونده است. گل های شیپوری آن در رنگ های گوناگون در نیمه دوم تابستان و نیمه نخست پاییز نمایان می شوند.

این گیاه در طول رشد می تواند به ۲ تا ۴ متر بلندی برسد. دارای برگ های مرتب مارپیچ ۳ تا ۷ سانتی متری با دم برگ بلند ۱۰۵ تا ۶ سانتی متری است. گل های به شکل شیپور آن حدود ۴ تا ۹ سانتی متر قطر دارند و اغلب به رنگ آبی با مرکز سفید و زرد طلایی می باشند. برخی این گیاه را به علت سرعت بالای رشد و تولید بذر شگرف آن به عنوان علف هرز مهاجم می شناسند.

گل کاغذی

گل کاغذی بومی برزیل است و دارای گونه های مختلف می باشد. ارتفاع این گیاه در گلدان حداکثر در حدود ۲ تا ۳/۵ متر است.

درختچه گل کاغذی دارای برگ های سبز نسبتاً روشن و تخم مرغی شکل - کاسه گل لوله ای و کوچک و فاقد جام گل ولی دارای براکت های رنگین و زیبا و با رنگ های صورتی ارغوانی، قرمز یا سفید، براکته ها اطراف گل های کرم رنگ را احاطه کرده اند.

خاک مناسب برای گل کاغذی مخلوطی از دو پنجم خاک مرغوب باغچه، دو قسمت کود پوسیده دامی و یک قسمت ماسه می باشد. خاک رس آهکی نیز برای رشد گل کاغذی مناسب است. همچنین باید توجه داشت که اگر زمستان به این درختچه آب زیاد بدهند ریشه اش می پوسد. روش تکثیر آن کاشت قلمه چوبی در اسفند ماه در ماسه و در گلخانه، پیوند در بهار، قلمه نیمه خشبی و خوابانیدن می باشد.

برهان

درختی همیشه سبز با تاج پوشش گسترده به ارتفاع بیش از ۱۰ متر می باشد. پوست تنه درخت غالباً شکاف دار و به رنگ خاکستری تیره می باشد. برگ های بزرگ و سبز کم رنگ آن به صورت دو بار شانه ای بوده و دارای برگچه های فراوانی است. خوشه های گل به صورت سرسان و فرچه ای شکل با گل های کرم رنگ یا مایل به سفید و بسیار معطر که در اواخر زمستان و اوایل بهار ظاهر می شوند.

میوه آن به طول ۱۵-۳۰ و به عرض ۲/۵ - ۵ سانتیمتر، نازک و به رنگ زرد کاهی کم رنگ می باشد. این گونه علاوه بر نواحی جنوبی ایران، در آسیای گرم و مرطوب، شمال استرالیا، آفریقای گرم و مرطوب و غالباً در نواحی گرم و مرطوب جهان به فراوانی کاشته می شود. درخت برهان در سواحل جنوبی کشور به عنوان یک درخت سایه دار و زینتی کاشته شده است. با توجه به رشد قطری زیاد ریشه های این درخت بهتر است قبل از کاشت، تدابیر لازم اندیشیده شود زیرا ممکن است باعث خرابی سنگ فرش پیاده روها شود. برگ و گل این گیاه استفاده ی دارویی دارد.

یاس رازقی

گل یاس رازقی گونه‌ای درختچه کوچک و یا تاک با برگ‌های براق به رنگ سبز تیره و معطر از گل‌های کوچک سفید، از جنس *Jasminum* و خانواده *Oleaceae* است. هرچند به عنوان یاسمن عربی در زبان انگلیسی شناخته می‌شود ولی بومی عربستان نیست و زیستگاه‌های بومی آن آب و هوای مرطوب استوایی جنوب و جنوب شرق آسیا است ولی در آب و هوای منطقه خاور میانه نیز رشد خوبی دارد. خاک و تغذیه مناسب برای آن، مخلوط خاک متشکل از دو قسمت پیت ماس، یک قسمت لوم، دو قسمت ماسه است. به نور محیطی زیاد نیاز دارد اما برای آبیاری همین که خاک کمی مرطوب باشد کافی است. دمای مطلب برای پرورش و مراقبت از آن نیز حدود ۱۱ سانتیگراد است.

بررسی های آزمایشگاهی نشان داده است که عطر گل رازقی و تیره یاس‌ها در ساعات اولیه بامداد نخستین روز شکفتن گل (حدود ساعت هشت) بیشتر از همه اوقات است.

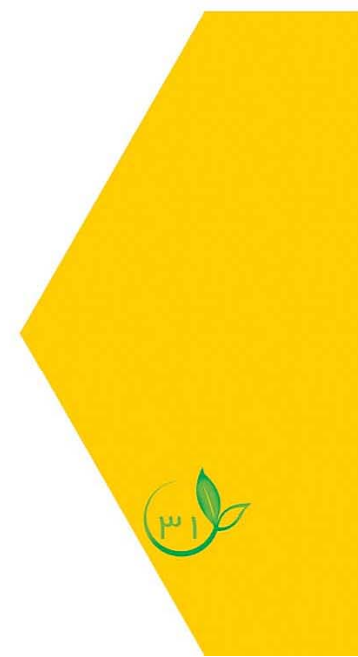
توکوما

نام علمی: *tecoma spp* خانواده: *Bignoniaceae* توکوما از خانواده پیچ اناری است. از درختان و درختچه های مناطق گرمسیری است. خزان کننده و برگ پهن طرز قرار گرفتن برگ ها به صورت مرکب شانه ای که شامل ۱۳-۲۵ برگچه می باشد.

ارتفاع آن به ۳-۴ متر می رسد. گل آذین خوشه ای است. گل ها از پایین خوشه به بالا باز می شود و تا گل های پیر نمیرند گل های جوان باز نمی شوند. این عاملی است که باعث می شود تا گیاه مدت زیادی گلدار بماند به این دلیل به آن گل بادوام هم می گویند. گل ها زرد و شیپوری می باشد. اگر گل ها روی درخت کامل برسند می توان بذرها را پس از خشک کردن جدا کرد و تا یک سال هم قابل نگهداری هستند. بذرها سبک و کاغذی هستند. به عنوان تک درخت و یا ردیفی در حاشیه ها کاربرد دارد. توکوما گل ملی کشور باهاما است.

فصل دوم

کیا ہاں فصلی

شب بو

این گیاه از خانواده شب بو **CRUCIFERAE** بوده، دارای گونه‌های یک ساله و چندساله است که به صورت یک ساله یا دو ساله به کار می‌روند. گونه **M. incana** در گل کاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. دارای گل‌های کم پر و خوشه‌های کم گل به رنگ های مختلف و به هنگام شب بسیار معطر است. برای گل کاری در ایام نوروز مورد استفاده قرار می‌گیرد. دارای وارپته‌های* پاکوتاه و بلند می‌باشد که نوع کوتاه آن را شب بو مجلسی می‌نامند. ارتفاع نوع پا بلند ۷۵ - ۳۰ سانتیمتر و نوع پا کوتاه ۲۰ - ۱۵ سانتیمتر است. گل های کم پر یا پرپر که در یک یا چند گل آذین خوشه ی افراشته قرار گرفته‌اند و به رنگ های صورتی، سفید، قرمز لاک، بنفش کم رنگ، عنابی روشن، زرد کم رنگ مایل به شیری دیده می‌شوند. انواع پرپر معمولاً بذر نمی‌دهند و تک شاخه هستند.

کوکب کوهی

کوکب کوهی، گیاهی دایمی، چند ساله از جنس **Rudbeckia** در خانواده **Asteraceae** بومی شمال شرقی و جنوب شرقی آمریکا است و می‌تواند تا ۱۲۰ سانتی متر قد بکشد.

این گیاه در باغ خیلی سریع گسترش می‌یابد و از هر دو طریق ساقه و دانه زیاد می‌شود. کوکب کوهی دارای ساقه پرز دار، مضرس* و به رنگ سبز تیره می‌باشد. برگ ها نیز سبز تیره، پراکنده و تقریباً پرز دار، ساده و با حاشیه دندانه ای هستند. گل آن، با گلچه سیاه و سفید و نارنجی درخشان به تنهایی در انتهای ساقه و بالاتر از شاخ و برگ نمایان است.

برگ ها دارای پره هایی هستند که نیزه ای گسترده تخم مرغی یا بیضی شکل با لوب و بعضاً قلبی شکل با حاشیه دندانه ای هستند. سطح فوقانی برگ معمولاً بدون کرک یا با موهای ریز و زبر است.

کوکب کوهی نیازمند نور کامل آفتاب، رطوبت و آبیاری کم و دمای ۱۵ تا ۲۵ درجه سانتیگراد و خاک حاصلخیز با زهکشی خوب می‌باشد. و در کل نیاز به نگهداری

چندانی ندارد.

آهار

موطن آهار مکزیک است. گیاهی است یک ساله با برگ های نسبتاً پهن، دراز و نوک تیز که تا حدودی خشن بوده و به صورت متقابل و بدون دم برگ هستند. رنگ برگ های آن کمی به خاکستری می گراید. دارای انواع کم پر و پرپر است. رنگ گل ها متنوع بوده، به طوری که مجموع آن منظره بسیار جالبی ایجاد می کند. برخی ارقام دارای گل برگ های دارای دو رنگ و در برخی گلبرگ ها کمی پیچیده هستند.

دارای ارقام پا کوتاه با ارتفاع ۳۰ سانتیمتر و ارقام پا بلند با ارتفاع ۸۰ سانتیمتر است و دارای انواع گل درشت و گل ریز است و به طور کلی گیاهی با تنوع زیاد است. این گل از زیباترین گل های زمستانه و تابستانه بوده در حاشیه کاری، باغچه و به عنوان گل بریدنی استفاده می شود.

رشد آهار از زمان کاشت بذر تا گلدهی آن ۱۰۵ تا ۲ ماه طول می کشد. گرمای تابستان گلدهی آن را متوقف نکرده و مرتب گل های جدیدی را می توان روی آن مشاهده کرد.

ختمی

ختمی گیاه بومی مناطق شرق مدیترانه است.

گیاهی است علفی و چند ساله که ارتفاع آن به حدود ۲ متر می رسد ساقه آن از کرک های ریز که به رنگ خاکستری می باشد پوشیده شده است.

برگ های ختمی دنداندار، پهن و مانند قلب می باشد. گل های آن درشت به رنگ سفید مایل به قرمز یا ارغوانی است که به صورت دسته های سه تایی در اواخر تابستان ظاهر می شود. ختمی به علت داشتن گل های زیبا به صورت گیاه زینتی در باغچه ها کاشته می شود.

ختمی چند نوع می باشد: ختمی بنفش، ختمی سفید، ختمی سیاه تمام قسمت های این گیاه استفاده طبی دارد و خواص ختمی بنفش بیشتر می باشد.

ختمی از نظر طب قدیم ایران سرد و تر است و به طور کلی روی تمام اعضای بدن مخصوصاً روده ها، ریه ها، معده، کلیه ها و مثانه موثر است.

شمعدانی

معمولاً چند ساله بوده و ارتفاع آن ها در طبیعت در حدود یک تا ۲ متر هم می رسد شمعدانی برگ های بزرگ، کرکدار و کروی دارد. گل ها بزرگ و به رنگ سفید، قرمز و بنفش و به شکل گل آذین چتر ساده روی ساقه ظاهر می شوند.

این گیاه به نور زیاد، گرمای معمولی، آبیاری فراوان، رطوبت کم تا متوسط و خاک قلیایی احتیاج دارد. کود مورد نیاز شمعدانی را باید به میزان ۵ گرم در لیتر هر هفته یک بار، از اردیبهشت تا شهریور استفاده کرد.

انواع شمعدانی را می توانید به آسانی از اوایل تا اواخر تابستان تکثیر نمایید. قلمه های انتهایی ساقه را با یک چاقوی تیز به طول ۱۰ سانتیمتر جدا کنید و سپس انتهای قلمه را پس از جدا کردن برگ های پایینی در پودر هورمون ریشه زایی فرو برده و در گلدانی با قطر دهانه ۹ سانتیمتر، حاوی کمپوست بذر و قلمه قرار دهید. لازم است فقط کمی آنها را مرطوب نگهدارید. ریشه دهی قلمه شمعدانی یک ماه طول می کشد.

گل اطلسی

گل اطلسی گیاهی است یک ساله که در صورت وجود دمای مناسب به صورت گیاهی چندساله رویش خواهد کرد از جنس **Petunia** و بومی آمریکای جنوبی معمولاً دارای گل های دو رنگ ترکیبی است. این گل محبوب نام خود را از کلمه فرانسوی **petun** به معنی "تباکو" گرفته است.

خانواده سولاناسه را در فارسی تحت نام خانواده سیب زمینی می شناسند. گیاهان زینتی این خانواده شامل فلفل زینتی، داتوره، توتون زینتی و گل اطلسی می شود. گل اطلسی از گیاهان حساس به سرما به شمار می رود و گیاهی است که بعد از استقرار، رشد نسبتاً سریعی دارد و ارتفاع آن ممکن است به بیش از ۶۰ سانتیمتر برسد. ساقه های آن بلند، پرزدار و منشعب بوده و این رشد زیاد عموماً به آن ظاهری متراکم می دهد.

گل اطلسی گیاهی است تا حدودی گرما دوست و روشنائی پسند. نور مستقیم آفتاب باعث شکوفایی گل هایش می گردد. مراقب باشید وقتی خاک آن خشک شد به آن آب بدهید.

ناز گوشتی

این گیاه از خانواده گیاهان گوشتی (در دو گونه ساده سبز رنگ و دو رنگ سبز و سفید) می‌باشد، گیاهان گوشتی گیاهانی هستند که دارای برگ‌ها و ساقه‌های ضخیم و آبدارند. از آن جایی که شباهت‌های زیادی به کاکتوس‌ها دارند، گاهی با یکدیگر اشتباه می‌شوند اما نسبت به کاکتوس‌ها سرعت رشد بیشتری داشته و تکثیر آنها سریع‌تر انجام می‌پذیرد. گیاهان گوشتی مانند کاکتوس‌ها بسیار مقاومند و اغلبشان به نواحی گرم و کم‌آب تعلق دارند. با توجه به این‌که این گیاهان می‌توانند برای مواقع کم‌آبی مقدار زیادی آب در برگ‌های خود ذخیره کنند، شرایط نگهداری آنها نیز تا حدودی با کاکتوس‌ها مشابه است. تفاوت گیاهان گوشتی و کاکتوس‌ها در برگ‌هایشان است. کاکتوس‌ها برگ‌های مشخصی ندارند، در حالی‌که برگ گیاهان گوشتی تا حدودی مشخص است. این گیاه را می‌توان به راحتی در آپارتمان پرورش داد. بهترین فصل برای کاشت این گیاه اواخر زمستان است. طریقه ازدیاد این گیاه قلمه و کاشت بذر می‌باشد.

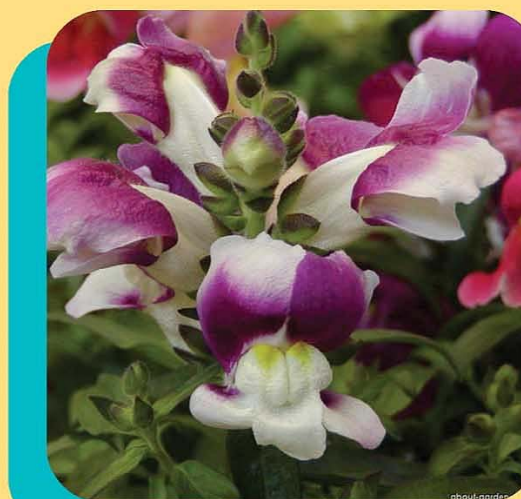
گل میمون

گل میمون گونه گیاهی چندساله و گل‌دار از جنس *Antirrhinum* در خانواده بارهنگ (*Plantaginaceae*) بومی منطقه مدیترانه است، نام «گل میمون» سرچشمه از واکنش گل به فشردن گلوی آن دارد؛ که باعث می‌شود که "دهان" گل باز شود.

گل میمون در باغبانی بسیار معمول است و در فصل تابستان با گل‌های رنگارنگ و مخملی خود جلوه خاصی به باغچه‌ها می‌دهد.

ارتفاع این گیاه در واریته‌های مختلف بین ده سانتیمتر تا یک متر متغیر است. از فرم‌های بلند آن برای گل بریده و از فرم‌های کوتاه آن برای کاشت در حاشیه باغچه‌ها می‌توان استفاده کرد.

طول گیاه گل میمون و رنگ و اندازه گل در واریته‌های مختلف متفاوت بوده و همین تنوع این گونه را جزء یکی از پر استفاده‌ترین گیاهان در گل کاری قرار می‌دهد.

همیشه بهار

گل همیشه بهار (نام علمی: *Calendula officinalis* یا *Calendula persica*) از گونه *Calendula* است. همیشه بهار گیاهی از تیره ستاره ای، علفی و پایا است. ساقه هوایی افراشته منشعب، دارای پرزهای غده ای و گل آن زرد رنگ می باشد. همیشه بهار در ایران از جمله در بلندی های بالای ۲۵۰۰ متر در استان کهگیلویه و بویراحمد می روید.

گیاهی علفی، یک ساله دارای ساقه ای به طول ۲۰ تا ۵۰ سانتی متر است، برگ هایی ساده، بیضوی، دراز، پوشیده از کرک، با کناره های موجدار و به رنگ سبز مایل به قهوه ای روشن است، روی ساقه منشعب آن کاپیتول های درشت و زیبا ظاهر می گردد که به تناسب گرما و رطوبت محیط زندگی، به طور منظم صبح ها در فاصله ساعت ۹ تا ۱۰ شکفته و سپس در بعد از ظهرها بین ساعات ۴ تا ۵ جمع می گردد. کاپیتول های آن دارای دو نوع گل یکی لوله ای و دیگر زبانه ای به رنگ زرد مایل به نارنجی و واقع در حاشیه نهنج است.

مینا

گل مینا (*Chrysanthemum leucanthemum* L)، گیاه چندساله ای از خانواده ی پاناسه آ و از تیره مینا است. گل مینا در شمال ایران رویش فراوانی دارد. طول گیاه ۷ تا ۱۵ سانتیمتر، با گل هایی به رنگ های متنوع و زیبا می باشد. این گیاه دارای خاصیت دارویی است و در درمان سردردهای میگرنی بسیار موثر است. از دانه ی این گیاه روغن گل مینا یا EPO تهیه کرده در کشورهای اروپایی در داروخانه بنام کپسول اپو به فروش می رسد. این کپسول حاوی ۲۵۰ میلی گرم و یا ۵۰۰ میلی گرم روغن گل مینا است. علاوه بر این مخلوط روغن گل مینا و ویتامین E به نام Efamol و نیز مخلوط روغن گل مینا و روغن ماهی را به نام Marin cap به فروش می رسانند. روغن گل مینا حاوی اسیدهای چرب ضروری از نوع اسید لینوئیک (۷۰ درصد) و اسید گامالینوئیک (۹ درصد) می باشد. اسیدهای چرب ضروری برای رشد و تکثیر سلول های بدن ضروری هستند.

ناز آفتابی

گل ناز با رنگ های زیبا و متنوعش باغچه تان را با نشاط و زیبا خواهد کرد. گل ناز یک گیاه چند ساله و با دوام با برگ های گوشتی و آبدار است. این گل در گونه های متنوع در اندازه های مختلف از ۵ تا ۸ سانتی متر ارتفاع وجود دارند. انواع کوتاه تر رایج ترند و برای پوشاندن سطح زمین مورد استفاده قرار می گیرند. رشد دادن گیاه ناز بسیار آسان است و نیاز چندانی به مراقبت ندارد. گیاهان از تابستان تا پاییز شکوفه هایی به رنگ های زرد، قرمز صورتی و نارنجی می دهند. این گل ها زنبورهای عسل و پروانه ها را به سمت خود جذب می کنند. یک ترجمه قدیمی از متون انگلیسی وجود دارد که می گوید «در باغ شما تنها سنگ است که بیشتر از گل ناز عمر کرده و به مراقبت کمتری نیاز دارد.» گونه های کوتاه تر را برای پوشش زمین مورد استفاده قرار دهید و گونه های بزرگ تر به صورت گروهی در تپه ها رشد داده می شوند. گل ناز در باغ ها اغلب برای مرزبندی استفاده می شود.

لادن

لادن در حدود ۵۰ گونه گیاه علفی یک ساله یا چند ساله دارد که بومی آمریکای جنوبی از مکزیک تا شیلی هستند. در این بین لادن غده دار که بومی پرو است طرفداران بیشتری دارد. لادن گیاهی است بوته ای، یک ساله، سریع الرشد با ساقه های بالا رونده که ارتفاع آنها به چند متر نیز می رسد. بیشتر بخش های این گیاه به ویژه برگ هایش طعم شاهی (نوعی سبزی) می دهد از این رو به آن شاهی هندی هم می گویند. گل ها مهمیزدار، شیبور مانند، به رنگ زرد و نارنجی از اوایل تابستان تا اوایل پاییز پدیدار می شوند. مکان آفتابی، خاک به خوبی زهکشی شده و غنی از مواد آلی را می پسندد. نسبت به سرما نسبتاً مقاوم است. در صورت مشاهده شته باید گیاه را فوراً با آب شست و شو داد. تکثیر آن از طریق کاشت بذر در اواخر اسفند و قلمه زدن در اواخر تابستان امکان پذیر است. بدین ترتیب که از روی بوته های مادر قلمه هایی انتخاب کرده و در مخلوطی از خاک برگ و ماسه می کارند و پس از ریشه دار شدن گلدانش را عوض می کنند.

تاج خروس

تاج خروس نوعی از گیاهان گلدار است که دارای ۶۰ گونه متفاوت می‌باشد. گل‌های این گیاه به رنگ‌های بنفش، قرمز و زرد است. بسیاری از اعضای این خانواده ویژگی‌ها و کاربردهای مشابهی با اعضای سرده سلوسیا دارند. گیاه تاج خروس باید در معرض نور کامل خورشید قرار بگیرد و خاکش نیز باید ماسه‌ای، زهکش و غنی باشد.

اگرچه چندین گونه در این سرده علف هرز محسوب می‌شوند ولی مردم در سراسر دنیا از گونه‌هایی از این گیاه به عنوان سبزی، غلات و گیاه زینتی استفاده می‌کنند.

تاج خروس سرشار از مواد معدنی مانند کلسیم، پتاسیم، آهن، مس، منیزیم، فسفر و منگنز است. میزان مناسب پروتئین و لیزین موجود در این گیاه برای سلامت موها و ناخن‌ها مفید است. گیاه تاج خروس باعث کاهش کلسترول شده و به این ترتیب خطر سکته‌ی قلبی و بیماری‌های قلبی عروقی را کاهش می‌دهد. برخی گونه‌های تاج خروس نیز به عنوان گیاه زینتی کاربرد دارند.

پریوش

پرورش پریوش آن چنان ساده می‌باشد که در یک مورد دیده شده این گیاه پس از کاشت بدون هیچ رسیدگی به مدت ۳۰ سال رشد کرده است.

وینکا یا پریوش از آن دسته گیاهانی است که برای پرورش بسیار مناسب می‌باشد. زیرا گیاهی همیشه سبز است و همچنین نسبت به گرما و کم‌آبی بسیار مقاوم می‌باشد. رسیدگی و پرورش آنها بسیار ساده و کم‌زحمت می‌باشد. در یک مورد مشاهده شده است که یک نفر ۳۰ سال قبل در یک نقطه این گیاه را کاشته و هر سال خود به خود و بدون هیچ رسیدگی گیاه دوباره سر از خاک بیرون آورده است.

موطن اصلی گیاه پریوش آمریکای شمالی، اروپا، چین و هند است. این گیاهان به خاطر برگ‌های براق و سبز و گل‌های زیبایشان معروفند. این گیاه گل‌های خود را در تمام طول تابستان تا پیش از رسیدن موعد سرما شکوفا می‌کند. رنگ گل‌های آن سفید، صورتی و قرمز است.

جعفری

گل جعفری از خانواده آفتابگردان می باشد گیاهی است یک ساله تا چندساله که در صورت فراهم آوردن شرایط نگهداری مطلوب می تواند تا چند سال به گلدهی ادامه دهد . گل جعفری بیش از ۵۰ گونه دارد که مناسب ترین گونه های آن برای پرورش، جعفری فرانسه (گل کوچک) و جعفری مکزیکی (گل بزرگ) هستند .رنگ گل ها عموماً زرد و نارنجی هستند . ارتفاع گل های گل کوچک بین ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر و گل بزرگ بین ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر است. حداکثر رشد این گل ها در سال دوم اتفاق می افتد . گل دهی جعفری از اواخر بهار تا فصل سرما می باشد، در گرمای مرداد کمی از گلدهی گیاه کم می شود و سپس با فروکش کردن گرمای هوا مجدداً گیاه به گل می نشیند و تا شروع فصل سرما گلدهی ادامه پیدا می کند .

کوکب باغی

گل کوکب بومی مناطق مرتفع مکزیک و دیگر کشورهای آمریکای مرکزی می باشد کوکب شامل ۴ بخش، ۲۷ گونه و ۴ نوع درون بخشی است و از خانواده کمپوزیته است گل کوکب دارای انواع پاکوتاه و افراشته می باشد ساقه بیشتر این گل ها توخالی است و ابتدا دارای برگ های ساده و سپس برگ های مرکب می شوند بعد از تشکیل ۵ تا ۷ جفت برگ مریستم* های انتهایی یک گل تولید کرده و گل ها دیگر به تدریج روی محور های برگ، شکل می گیرند. گل های کوکب اواخر تابستان و اوایل پاییز ظاهر می شوند. برای بدست آوردن بوته های تازه ی کوکب یک راه تقسیم غده های ریشه آن و یا قلمه زدن است. برخی از گونه های کوکب را می توان بوسیله کاشت بذر در اواخر زمستان در گلخانه نیز تکثیر کرد .

رز

گل رز یا گل سرخ، گیاهی چندساله چوبی از جنس رزا (*Rosa*) و خانواده *Rosaceae* که دارای بیش از ۱۰۰ گونه از گیاهان گل دار است می باشد. همه آنها دارای گل های زیبایی در رنگ های بسیار متنوع از سفید تا زرد و قرمز هستند. اکثر گونه های آن بومی آسیا، و بعضی گونه ها بومی اروپا، شمال آمریکا و شمال غرب آفریقا می باشند. گونه ها و ارقام متنوع و ترکیبی گل رز به خاطر زیبایی و عطر آنها افزایش یافته است. گل های رز در اندازه های گل رز مینیاتوری و بسیار کوچک تا گل هایی که می توانند ارتفاعی تا هفت متر داشته باشند وجود دارند. گل رز نام لاتین خود را از زبان فرانسه گرفته است.

رزهای خشکیده ای از ۳۰۰ سال قبل از میلاد در گورهای مصریان بدست آمده است. ولی تحقیقات وسیع نشان می دهد که این گل بومی مصر نبوده و از آسیای صغیر به آنجا آورده شده است.

محبوبه شب

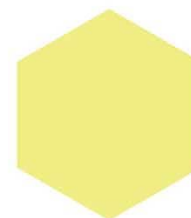
گل محبوبه شب درختچه ای چوبی چند ساله با یک یا چند ساقه سبز شکننده است و می تواند به ارتفاع ۲ تا ۳ متر رشد کند. دارای برگ های سبز و براق متناوب به طول ۱۲ سانتی متر و گل های کوچک لوله ای زرد و سبز با حدود ۲/۵ سانتی متر طول در انتهای ساقه می باشد که از اواخر بهار تا پاییز نمایان می شود. میوه آن خوشه کوچک مانند توت و تخم مرغی شکل به رنگ سیاه و سفید در تابستان و پاییز دیده می شود.

محبوبه شب دارای ریشه عمودی اصلی عمیق و پایدار است. برگ های این گیاهان عموماً ساده و بیضی شکل و اطراف برگ ها صاف و صیقلی می باشد. اگر برگ این گیاهان را در بین انگشتان بفشارید (له کنید) بوی بسیار نامطبوعی از آن به مشام می رسد.

رنگ گل ها در انواع گوناگون متفاوت است و به رنگ های سفید، سبز، زرد، قرمز بنفش تیره دیده می شوند. بعضی از انواع محبوبه شب دارای گل های معطر در شب هستند.

فصل سوم

کیا ہن آپارتمانی

بنجامین آمستل

بنجامین آمستل یا فیکوس آمستل یا فیکوس برگ دراز از خانواده موراسه و بومی هلند م یباشد که بسیاری به اشتباه به آن آمستر می گویند.

این نوع از **ficus** دارای برگ های بلند و باریک می باشد . بسیار مناسب برای منزل و یا گلخانه می باشد. دارای شاخ و برگ نسبتاً زیاد بوده ولی گل ندارد.

به نور فراوان نیاز دارد اما از تابش مستقیم نور خورشید اجتناب شود؛ لذا در کنار پنجره های جنوبی باید از پرده استفاده شود یا تابش غیر مستقیم بر گیاه صورت گیرد .

دمای مناسب برای آمستل بین ۱۶ تا ۲۹ درجه سانتیگراد است و دمای پایین تر از ۱۰ تا ۵ درجه را برای مدت کوتاهی تحمل می کند.

در تابستان هفته ای دو بار و در زمستان هفته ای یک بار و با آب ولرم باید آبیاری شود، زیرا آب سرد موجب آسیب به برگ ها و ریزش آنها می شود.

خوب است برگ های گیاه هر دو روز یکبار با اسپری غبارپاشی شود و در طول بهار و تابستان هر دو هفته با کودهای محلول در آب تغذیه شود.

بنجامین بلک

بنجامین از آن دسته گیاهانی است که در خیلی از خانه ها پیدا می شود ولی افراد کمی هستند که به خوبی از روش های نگهداری آن آگاهند و دقیقاً می دانند چگونه با این گیاه برخورد کنند، در واقع وقتی این گیاه را می خرند پر برگ و شاداب است اما بعد از مدتی ماندن در اتاق آن شادابی روزهای نخست خود را از دست می دهد. این گیاه بسیار زیبا از خانواده انجیر (موراسه) که برگ های کوچک با رنگ سبز تیره (بنجامین بلک) و سفید و سبز به صورت ابلق دارد. معمولاً بنجامین را به دلیل حساسیت بالا و مقاومت کم در برابر عوامل محیطی روی فیکوس بنجامین پیوند می زنند تا مقاوم تر شود.

این گیاه به نور بیشتری نسبت به سایر گیاهان آپارتمانی نیازمند است اما تابش مستقیم آفتاب را تحمل نمی کند، در واقع باید گفت معمولاً بهترین نور در حالتی است که گلدان زیر سایه بان جنوبی قرار گیرد که آفتاب به گلدان گیاه برسد اما به برگ های گیاه آفتاب نتابد و برگ ها در سایه (نور کامل) باشند.

پنجه غازی

گیاه پنجه غازی، از انواع گیاهان زیبا با قابلیت کاشت آسان در فضای آپارتمان است. قبل از کاشت، گلدان ها را با خاک غنی از ماسه، سنگریزه و خزه پر کرده و آنها را آبیاری کنید.

خاک گیاه باید همیشه مرطوب بوده و توصیه می شود، گلدان ها را در مکانی سایه، به دور از تابش مستقیم نور خورشید قرار دهید.

برای زهکشی بهتر خاک می توان در کف گلدان، دو یا سه سوراخ ایجاد کرد. دقت کنید قبل از آبیاری مجدد، خاک گیاه همیشه مرطوب باشد. گیاه پنجه غازی برای رشد، نیاز به رطوبت دارد از این رو توصیه می شود از دستگاه بخور برای تأمین رطوبت استفاده کنید.

هر چهار هفته یک بار خاک گلدان را با بارورکننده های مایع یا جامد مخلوط کنید. گیاه پنجه غازی از انواع گیاهان رونده است و می توان آن را برای تزئین گلدان ها در سبد و آویزها کاشت.

تکثیر این گیاه از طریق قلمه زدن در فصل بهار امکان پذیر است.

پاندانوس

زیبایی خاص این گیاه زینتی به دلیل روییدن برگ ها در طول محور ساقه است که در صورت قرار دادن آن روی پایه و یا در محل بلند نظرها را به خود جلب می کند. در کلیه منازل با شرایط آپارتمان خود را سازگار نشان داده است، برگ ها کشیده و بلند سبز و دارای خطوط سفید و کرمی و زرد رنگ، در سرتاسر حاشیه برگ ها از قاعده تا نوک مملو از دندانه های ظریف و خار مانند است، با زیاد شدن سن گیاه احتیاج به جا و مکان بیشتری دارد. در محل اتصال برگ با ساقه جوانه هایی با ریشه های کوچک می رویند که قابل انتقال به گلدان دیگر هستند. گیاه پاندانوس، آن چنان که به نظر می آید به آسانی تکثیر نمی شود و تنها با توجه و دقت زیاد می توان به نتیجه مطلوب رسید.

به نور کافی و تقریباً آفتابی احتیاج دارد، ولی نور آفتاب ظهر به گیاه صدمه می رساند، اگر محیط دارای نور کافی نیست هر چند وقت یک بار به محل پرنورتر انتقال دهید، در غیر این صورت برگ ها سبزی و شادابی خود را ازدست می دهند.

برگ بیدی

این جنس دارای ۶۰ گونه از گیاهان خشبی و علفی چند ساله می باشد. انواع علفی آن به عنوان گیاهان آپارتمانی پرورش داده می شوند. گونه مذکور بومی آمریکای جنوبی است و برگ های زیبا و مناسبی برای آویز دارد.

این برگ ها تخم مرغی شکل، پهن و بدون دم برگ و به رنگ سبز روشن با نوارهای سفید یا کرم می باشند. برگ بیدی به سایه تا نور متوسط، گرمای زیاد خاک همیشه خیس، رطوبت ۵۰ تا ۷۰ درصد و خاک قلیایی احتیاج دارد.

این گیاه به سرعت در آب و یا خاک ریشه می دهند. از اواسط بهار تا اواخر تابستان که گیاه مادری تجدید رشد می کند؛ شاخه ها آن باید سرزنی و جوان شوند. می توانید شاخه های هرس شده را به طول ۷/۵ سانتیمتر جدا کرده و هر ۵ قلمه را در گلدانی با قطر دهانه ۹ سانتیمتر حاوی کمپوست مخصوص بذر و قلمه قرار دهید. خاک را نسبتاً مرطوب کنید و گلدان را در دمای ۱۸ درجه سانتیگراد و نور کافی نگه دارید. پس از ۲ تا ۳ هفته ریشه دهی انجام می شود در شرایط مشابه، قلمه ها در آب نیز ریشه خواهند داد.

حسن یوسف

حسن یوسف ها گیاهان دوامی بوده و پرورش آن ها ساده است. این گیاه به خاطر رنگ روشن و تنوع شکل برگ هایش معروف است. به لحاظ فنی این گیاهان گیاهانی همیشگی و حساسی هستند، اما معمولاً پرورش دهندگان و تولید کنندگان بذر این گیاه، آن ها را گیاهان سالیانه می دانند. حسن یوسف باید در باغچه ای روشن و در نور غیر مستقیم خورشید یا در مکانی نیمه آفتابی پرورش داده شود. گونه های کم رشد و کوتاه این گیاه حاشیه رنگارنگی در باغچه تان ایجاد می کند. می توانید از گونه بلند آن به عنوان پس زمینه ای چشمگیر برای باغچه خود استفاده کنید.

بسیاری از این گیاهان در برابر نور کامل خورشید دوام می آورند، اما در صورتی که در سایه پرورش داده شوند رنگ برگ ها تیره تر خواهد بود. این گیاه در گلدان نیز چهره بسیار زیبا و جذابی درازد.

با جدا کردن سرگل ها و چیدن شاخ و برگ های آن، این گیاه می تواند سال ها عمر کند.

دیفن باخیا

گیاهی است با برگ های زیبا از خانواده آراسه که گاهی در صورت بالا بودن سن گیاه و مهیا بودن شرایط گل می دهد که البته خیلی کم دیده می شود، گل های آن قابل توجه نمی باشند و بهتر است با چاقوی تیزی بریده شوند تا نیروی گیاه بیهوده به هدر نرود. دیفن گیاهی مقاوم است و به دلیل سادگی نگهداری در اکثر آپارتمان ها دیده می شود.

دیفن باخیا به نور متوسط، گرمای زیاد، خاک همیشه خیس، رطوبت هوای ۷۰ تا ۹۰ درصد، خاک قلیایی تا کمی اسیدی احتیاج دارد. دما در زمستان نباید کمتر از ۱۶ درجه سانتی گراد باشد ولی تا ۱۳ درجه سانتیگراد را نیز تحمل می کند.

در حرارت ۷ درجه سانتیگراد گیاه برای مدت کوتاهی زنده می ماند ولی برگ های پائینی خود را بسرعت از دست می دهد. در حرارت مناسب گیاه برای تمام سال بدون توقف به رشد خود ادامه می دهد.

دیفن باخیا از گیاهان سمی می باشد، شیره گیاهان این جنس سمی است و باید از تماس آن با چشم و دهان اجتناب کرد. بنابراین در امور تکثیر و جابه جایی آن باید مراقبت کنید و از دستکش استفاده نمایید.

دراسنا نقره ای

زیبایی پاسیو ها با برگ های براق و چشم نواز دراسنا برگ بلالی دوچندان می شود و این گیاه، از گیاهان آپارتمانی طرفدار است. بومی مناطق استوایی غرب افریقا است و در آنجا ارتفاع آن به ۴،۵ الی ۱۵ متر هم می رسد، اما در نگهداری آپارتمانی ۱ الی حدود ۲ متر قد می کشد. بخاطر نگهداری آسان و دوام و سرعت رشد کند، دراسنا برگ بلالی تا مدت ها جایش را در ترکیب دکور آپارتمان حفظ می کند.

برگ های نیزه مانند دراسنا بلالی، به طول حداکثر ۶۰ سانتیمتر و پهنای ۷،۵ سانتیمتر و به رنگ سبز براق هستند. برگ های جوان تر راست تر بر ساقه گیاه می ایستند برگ های مسن تر و بزرگتر به خاطر وزنشان حالت آویخته دارند و با سپری شدن عمرشان از پایین گیاه می افتند و ریشه ها را نمایان می کنند.

گندمی

این جنس دارای ۲۱۵ گونه مختلف از گیاهان همیشه سبز گلخانه ای می باشد. ارتفاع این گیاه در حدود ۲۵ تا ۳۰ سانتی متر می رسد. برگ های خطی و باریک آن حدود ۲۵ سانتی متر طول دارد و به صورت نوارهای سبزی به نظر می رسد که در میان هر یک نوار سفید رنگی مشاهده می شود. در بعضی از گونه ها برگ ها سفید و قسمت میانی سبز می باشد.

در تابستان گیاه گندمی گل می دهد که دمگل طولی به طول ۶۰ سانتیمتر دارد. گل آذین آن به شکل پانیکول بوده و گل های سفید و ستاره ای آن دارای قطری حدود ۲/۵ سانتیمتر هستند.

در انتهای دمگل و نزدیک گل، گیاهچه های جدید تولید می شود که می توان آنها را از گیاه جدا نموده، ریشه دار کرد.

گندمی را باید نزدیک پنجره قرار داد، زیرا چنانچه دور از نور قرار بگیرد برگهایش طویل می شوند که چندان زیبا نیست.

این گیاه به نور کم تا متوسط، گرمای معمولی، خاک همیشه خیس، رطوبت هوای ۷۰ تا ۸۰ درصد و خاک قلیایی احتیاج دارد.

لیندا (پافیلی)

این گیاه به نخل دم اسبی و لیندا مشهور است بومی جنوب غرب آمریکا و مکزیک است و به زندگی بیابانی عادت دارد. برگ های آن باریک و کشیده و ضخیم مقاوم، مجنون، آویزان و فنری است. این برگ ها سطح مقطع کمی دارند تا مانع از هدر رفتن آب گیاه شوند.

حالت زیبای آن ناشی از سرازیر شدن برگ ها به طرف پایین بخصوص در سنین بالاست. انتهای ساقه ضخیم می شود و شکل عجیبی به خود می گیرد و نام انگلیسی آن (به معنی پای فیل) به همین علت است. پایه بسیار بزرگ و ورم کرده گیاه، آب را در خود ذخیره می نماید.

ارتفاع لیندا ممکن است به دو متر هم برسد. با بالا رفتن سن گیاه از ساقه آن جوانه هایی می روید که به خاطر حفظ شکل و فرم آن باید فوراً حذف گردند. نگهداری از آن برای باغبان های آماتور نیز ساده است.

کاج مطبق

اصل آن از استرالیا است و شاخه های آن طبقه طبقه هستند و در گلدان کاشته می شود.

گیاهی است همیشه سبز و دارای برگ های سوزنی، شاخه های تحتانی خود را به مرور زمان از دست می دهد یک نوع آن دارای قد کوتاهی است که در گلدان کاشته می شود. در تابستان می توان گلدان آن را در هوای آزاد و نیمه سایه یعنی در سایه سایر درختان قرارداد.

تکثیر کاج مطبق در خانه بسیار مشکل و تقریباً ناممکن است. برای تکثیر از بذر یا قلمه استفاده می شود که البته قلمه باید از انتهای ساقه گیاه باشد در غیر اینصورت گیاه حاصل کج در می آید. در نوک این کاج ساقه فوقانی قرار دارد که به صورت عمودی و رو به بالا است. اگر این ساقه آسیب ببیند و یا قطع شود چند ساقه دیگر در محل بریدگی بوجود می آید که برای تکثیر از آن ها می توان استفاده نمود. البته قلمه را باید با استفاده از هورمون ریشه زا مثل اسید ایندول بوتیریک ریشه دار کرد.

کروتون

این جنس دارای ۱۵ گونه مختلف از نوع درختچه های همیشه سبز است. بومی مالزی می باشد. در گلدان ارتفاع آن به ۶۰ سانتی متر و گسترش آن به ۳۰ تا ۴۰ سانتیمتر می رسد. در خارج از گلدان ارتفاع این گیاه از ۳ متر تجاوز می کند. برگ های کروتون معمولاً مخلوطی از سبز، سفید، زرد، قرمز، صورتی سیاه و نارنجی می باشد. شکل برگ ها متنوع از خطی تا تخم مرغی است. کروتون به رطوبت زیاد احتیاج دارد و اگر در منازل در نواحی خشک، رطوبت به اندازه کافی وجود نداشته باشد برگ ها شروع به ریزش نموده و به مرور باعث از بین رفتن گیاه می شود. اسپری آب روی برگ ها مشکل را کاملاً بر طرف نمی کند ولی تا اندازه ای در نگهداری آن موثر است. درجه حرارت مناسب کروتون در زمستان ۱۶ درجه سانتی گراد می باشد. آبیاری بیش از حد باعث پوسیدگی ساقه و ریزش برگ ها می گردد.

پیتوس

پیتوس گیاهی برگ زینتی و آپارتمانی است. برگ های قلبی شکل دارد. بسیاری از گونه ها حالت بالارونده دارند و تا سقف بالا می روند. دو نوع دارد: پیتوس برگ معمولی و پیتوس برگ ابلق.

با اینکه هر دو مقاوم به سایه هستند، ولی نوع ابلق آن، نیاز به نور کمی بیشتر برای تشکیل رنگدانه دارد.

در صورتی که نور کافی دریافت نکند، برگ ها به سبزی گرایش پیدا می کنند. پیتوس ها، در منازل به راحتی قابل نگهداری هستند. نیاز به نور مستقیم خورشید ندارند، و در صورت دریافت نور مستقیم، آفتاب سوختگی به صورت تاول و سوختگی روی برگ ها نمود پیدا می کند.

به رطوبت کم محیط مقاوم است و در صورتی که رطوبت بسیار بالا باشد برگ ها خیلی پهن و درشت می شوند. با اینکه به راحتی روی دیوار قابل هدایت است، اما ممکن است در قسمت های بالایی و نزدیک به سقف، در اثر تجمع هوای گرما دچار سوختگی شود و در نتیجه گیاه بد شکل می شود.

یوکا

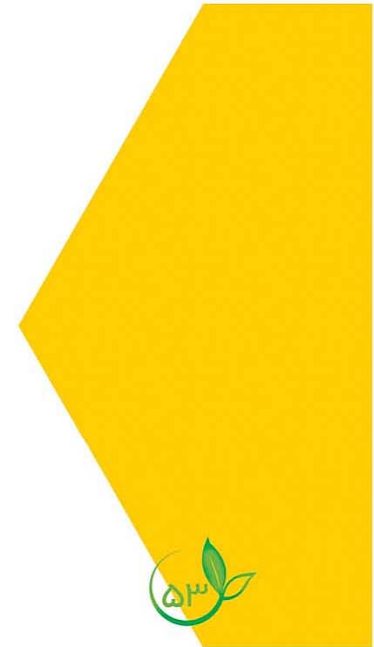
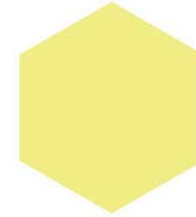
گیاهی است زیبا از خانواده آگاواسه با برگ های کشیده و خنجری نوک تیز و به رنگ سبز؛ این گیاه دو گونه دارد یکی که فاصله برگ ها در آن زیادتر است و گل نمی دهد و این نوع برای آپارتمان بیشتر توصیه می شود و نوع دیگر که فاصله برگ های آن کمتر است و گل هایی به شکل زنگوله ای واژگون و سفید و کرم رنگ می دهد و برای کشت در باغچه مناسب تر است. هر دو گونه را می توان هم در آپارتمان و هم در باغچه نگهداری کرد.

این گیاه نسبت به شرایط نامساعد نور، دما و هوا بسیار مقاوم است و در هر جای خانه می توان از آن استفاده کرد و به همین دلیل در اکثر خانه ها دیده می شود. در تابستان آن را همیشه مرطوب نگهدارید و هر ۲ تا ۳ روز یک بار آبیاری نمایید. در زمستان بین دو آبیاری اجازه دهید تا سطح خاک گلدان خشک شود.

واژه نامه

آبیاری غرقابی

در روش آبیاری غرقابی آب را در سطح خاک جاری می سازند بطوری که تمامی سطح زمین با لایه ای از آب پوشیده شود. آب ضمن جاری شدن بروی سطح خاک به درون آن نفوذ می کند و خاک را تا عمق مورد نظر خیس می نماید

معایب آبیاری غرقابی یا کرتی

تلفات آب زیاد است
مواد غذایی را از خاک خارج می کند
با آب کم نمی توان آبیاری کرد
برای همه ی گیاهان مناسب نیست
نیاز به تسطیح اولیه دارد .

استپ

یک محیط زندگی تا حدی خشک، پر باد و پوشیده از علف است. تقریباً یک چهارم منطقه خشکی زمین علفزار است. در بسیاری از مناطق، علفزارها جنگل ها را از بیابان ها جدا می کنند. علف های با ریشه های عمیق گیاهان غالب در یک علفزار هستند. تعداد خیلی کمی درخت و بوته هم در یک علفزار وجود دارد. کمتر از یک درخت در هر جریب (معادل با هزار متر مربع ، هر ۱۰ جریب یک هکتار می باشد). در سراسر جهان نام های متفاوتی برای علفزار وجود دارد مثل: دشت بی درخت، مرتع، استپ و مرغزار

بارهنک

بارهنک یا بارتنگ که در کتاب های طب

سنتی قدیم از آن به نام لسان الحمل (زبان گوسفند) یاد شده است، گیاهی است علفی، چندساله، بدون ساقه، به ارتفاع ۱۰ تا ۷۰ سانتی متر با برگ های پهن و گسترده و دمبرگ های بلند که دارای خواص چشمگیری است

براکته

زایده زیر گل است که غالباً از نظر شکل ظاهری و یا رنگ با برگ های واقعی فرق دارد براکته ها به نام برگه نیز موسوم هستند

بر جدید

نامی است که به نیم کره غربی یا به طور مشخص قاره آمریکا و برخی جزایر اقیانوس اطلس و آرام و گاهی نیز قاره اقیانوسیه گفته می شود. خاستگاه این اصطلاح به پایان سده ۱۵ و بعد از کشف آمریکا توسط کاوشگران اروپایی برمی گردد که افق جغرافیایی آدمیان در قرون وسطی را گسترش داد. تا آن زمان تصور می شد دنیا فقط به آسیا و اروپا و آفریقا محدود می شود که اکنون به همراه یکدیگر به نام بر قدیم شناخته می شوند

به دانه

داخل میوه ی «به» دانه هایی به رنگ قهوه ای یا قهوه ای تیره وجود دارد. این دانه ها منبع بسیار خوبی از موسیلاژ (لعاب) هستند و حدود ۲۰ تا ۲۲ درصد وزن دانه را لعاب روی آن تشکیل می دهد

پاجوش

قسمتی از گیاه مادری است که از محل طوقه یا پایین گیاه رشد می کند که قابلیت

جدا شدن از گیاه مادری و کاشته شدن به صورت جداگانه در گلدان جدید را دارد

تورب

به توده متراکم قهوه ای تا سیاه رنگ از خزها و گیاهان که بطور ناقص تجزیه شده اند گفته می شود. تورب معمولاً در زمین های بسیار مرطوب و در مناطق معتدل و سردسیر جهان به وجود می آید و به عنوان سوخت به کار می رود
تورب را می توان مرحله نخست تشکیل زغال سنگ دانست

تخم مرو

تخم مرو یا پرویز گیاهی است که در فصل زمستان و همراه با شروع فصل بارش به صورت دیم (در منطقه دهکویه لارستان) می روید و در اواخر فروردین و اوایل اردیبهشت قابل برداشت می باشد

جزایر قناری

مجمع الجزایری است مرکب از هفت جزیره در اقیانوس اطلس، نزدیک به ساحل مراکش و یکی از ۱۷ منطقه خودمختار اسپانیا است. پایتخت آن لاس پالماس است
قناری یا کاناری از ریشه لاتین به معنی سگ است و «گران کاناریا» سگ های بزرگ معنی می دهد

خاک های لومی

خاک لوم نوعی بافت خاک است که حد واسط بین شن و رس است. لوم همان خاک خالص خیز و یا خاک گلدانی است و به خاک رس و شن که با گیاه پوشیده آمیخته باشد گفته می شود

خاک پیت

به این نوع خاک ها به زبان انگلیسی پیت و به زبان فرانسوی تورب گفته می شود که از تجزیه خزّه ها (اسفنگوم) و گیاهان باتلاقی و در شرایط صنعتی از تجزیه بقایای گیاهان به دست می آید، که بیشتر به خاطر خواص فیزیکی مورد استفاده قرار می گیرد. پیت های حاصله با توجه منشأ از نظر PH و خاصیت جذب آب با هم متفاوت هستند. پیت معمولاً در گلدان به صورت مخلوط با ماسه و خاک برگ و کمپوست مورد استفاده قرار می گیرد

خوابانیدن

یکی از روش های تولید مثل گیاهان که در آن شاخه گیاه بدون جدا شدن از گیاه مادر ریشه دار می شود

دمبرگ

پایه یک برگ است و برگ را به ساقه وصل می کند

زهکشی

به خارج ساختن آب و نمک های قابل حل از سطح و زیر سطح مزرعه به منظور تسهیل رشد گیاه گفته می شود

سته

میوه هایی هستند از تیره های گوناگون که تمام قسمت بریکاری آن گوشتی و محتوی مواد غذایی باشد و هر میوه از یک تخمدان به وجود می آید و دیواره این تخمدان پس از رسیدن، گوشتی است. با این تعریف میوه های متنوعی مانند انگور، سیاه گیلّه زغال اخته، بلوبری، خرمالو و خرما را سته به شمار می آورند

سطح ایستایی

به بالاترین تراز آب زیرزمینی بر روی یک سطح مشخص در زیر زمین گفته می شود

سلکسیون

در اینجا به معنای برتر گزینی است

شفت

خم و کج و ناراست و ناهموار

شهرستان استهبان

از شهرستان های استان فارس است

عناب

درختچه ای است متوسط که ارتفاع آن تا ۱۰ متر نیز می رسد. عناب بومی مناطق گرمسیر بوده و برگ های کوچک سبزرنگ، بدون کرک و تخم مرغی شکل آن در زمستان می ریزد. میوه زیتونی شکل عناب که دارای خواص دارویی بسیار زیادی می باشد در ابتدا سبز بوده و پس از رسیدن به رنگ قرمز درآمده و چروک می خورد. عناب را «خرمای قرمز» و «خرمای چینی» نیز می نامند

غفایی

بنفش بسیار روشن. بنفش کم رنگ به رنگ گل کاسنی

فونیکس

نام پرندۀ افسانۀ ای است که به عربی آن را عنقا و به فارسی آن را ققنوس گویند و در اساطیر مصر، چین، ایران و یونان به کثرت دیده می شود

کاپیتول

نوعی گل آذین مخصوص است که در آن گل ها بدون واسطه ی دمگل بر روی نهنج مشترکی قرار دارند مانند کاپیتول گل داودی و بومادران

کمپلکس

پیچیده

گرزن

نوعی گل آذین است که در آن انشعابات جانبی محور اصلی، از رأس آن تجاوز می نماید

گوشوارک

غلاف یا نیام گلبرگ در بعضی از برگ ها گاهی خارج از اندازه رشد کرده، تمامی میانگره ساقه را پوشانده و گاهی ایجاد زائده ای به نام گوشوارک می کند

مراقبه

مدیتیشن وضعیت سکوت مطلق است. آسایش کاملی که در اثر نبودن افکار تولید می شود. حالت هوشیاری کامل؛ تنها در آن هوشیاری است که قادر خواهی بود حقیقت مطلق را ببینی. مراقبه روند بسیار ساده ای است. تنها کافی است که کلید درستش را بدانید

مریستم های انتهایی

از مجموعه یاخته های جنینی ساخته شده اند که تکثیرشان سریع است

مضرس

دندانۀ دار

موسیلاژ

موسیلاژها گروهی از ترکیبات گیاهی مملو از هستند. (Polysaccharides) پلی ساکارید موسیلاژها در تماس با آب کم و بیش حل می شوند و ماده ای لزج، مانند ژلاتین تولید کرده و حجیم می شوند

مهمیز

وسيله ای برای سوار کاری روی اسب و مرکب است که در انتهای چکمه سوار کاری قرار دارد از فلزات ساخته می شود

نشا کاری

یکی از مراحل کشت برنج است. در این مرحله نشا (جوانه برنج) که پیش از این در خزانه آماده شده را به زمین اصلی انتقال می دهند. نشا کاری معمولاً توسط زنان کشاورز انجام می شود

نهنج

تالاموس یا توروس به انتهای شاخه که از قسمت های گل نگهداری می کند، گفته می شود. نهنج محور یک گل است و قسمت های گل روی آن قرار دارند. چنانچه یک گل به طور جداگانه روی دمگل به وجود آید نهنج انتهای پایه گل است

واریته

به معنای دسته گوناگون و مجموعه متنوع

هوموس

هوموس یک ماده بیوشیمیایی است که در لایه های بالایی خاک که تیره است، تشکیل می شود. خود هوموس به رنگ قهوه ای تیره تا سیاه است

